



ŽIBŘID

4/2014

Kronika Velkého Újezda a okolí



Veselé Vánoce a šťastný nový rok 2015

Vánoční slovo senátora...

Vážení čtenáři,
milí spoluobčané,

každoročně je pro většinu z nás čas Vánoc spojen jistou měrou s napětím spočívajícím ve shonu a přípravě na svátky, na druhé straně také s určitým pocitem radostného očekávání klidných dnů, které strávíme společně s našimi rodinami. To je alespoň pro mě vždy nejsilnější moment celých vánočních svátků. Každoročně je však vnímám i jako čas, kdy by se měl každý z nás zamyslet nad tím, že svátky „klidu a míru“ jsou založeny na jedné podstatné lidské vlastnosti, která je již od nepaměti jejich atributem. Je to solidarita. Tu vyjadřujeme vůči našim bližním tím, že jim dáváme dárky a jakkoli jinak je zahrnujeme radostí. Neměli bychom ale zapomínat, že jsou mezi námi také lidé, kteří ve svém okolí nemají nikoho, kdo by vůči nim projevil „solidaritu“. K tomu, aby i tito lidé prožili důstojné vánoční svátky, však může přispět každý z nás. Mnohdy stačí drobnost, třeba podpořit dobročinnou akci nebo si koupit charitativní punč. Právě z těchto malých věcí se pak skládají ty velké, jako je třeba radost někoho z nás. Jestli vám po zbytek roku na takové projevy „solidarity“ nezbyvá díky neustálému shonu času, zkuste se alespoň v čase Vánoc – mezi nákupy a přípravou na svátky – na chvíli zastavit a zamyslet se. Zamyslet se nad tím, jak přispět ke svátkům také lidem, pro které je mnohdy váš projev „solidarity“ jedinou cestou, jak prožít pěkné Vánoce. Těším se, že si většina z nás bude na Nový rok moci říct, že něco takového vykonala, a hned se nám tak bude do roku 2015 vstupovat s lepším pocitem. Pokud byste k tomu nenašli prostor, nezoufejte, srdečně vás zvu na Štěpána, v pátek 26. prosince 2015 od 15.00 hodin do poutního chrámu Očišťování Panny Marie v Dubu nad Moravou. Vedle vánočního vystoupení dechové kapely Straňanka budete mít možnost přispět za šálek „senátorského punče“ na dobročinné účely. Vedle nezapomenutelného kulturního zážitku tak budete mít příležitost učinit dobrý skutek pro lidi kolem nás. Závěrem bych vám chtěl popřát příjemné prožití vánočních svátků a do nového roku 2015 hodně zdraví, spokojenosti, pracovních i osobních úspěchů.

Váš Martin Tesařík, senátor za Olomouc a okolí



SLOVO ÚVODEM

Projev starosty u příležitosti rozsvícení vánočního stromu 4. 12. 2014

Vážení spoluobčané, milé děti,

dovoluji si Vás touto cestou v nadcházející adventní době co nejsrdečněji pozdravit.

Naše dnešní setkání u vánočního stromu na náměstí je naší každoroční oslavou blízkého se období, na které se těší nejen naše děti, ale i my. Vánoční čas je tradičně považován za období klidu, relaxace, setkávání s blízkými i bilancování uplynulého roku. Každému z nás se také jistě vybaví vzpomínky na dětství, kdy jsme Vánoce všichni prožívali ještě intenzivněji, v napjatém očekávání, čím nás Ježíšek obdaruje. Bohužel v této hektické době představují Vánoce pro mnohé z nás i velký stres a nemalou finanční zátěž. Vánoce v pojetí velkých nákupních center se čím dál více stávají svátkem přebujelého konzumu a vytrácí se z nich původní myšlenka sounáležitosti a rozjímání.

Komerční reklama se nás ze všech stran snaží přesvědčit o tom, že Vánoce znamenají hlavně utrácet a hojně obdarovávat své blízké věcmi, které mnozí z nás ke štěstí vůbec nepotřebují.

Vánoční čas je i obdobím dobročinnosti. Nezapomínejte proto ani na ty, kdo potřebují naši pomoc. Lidé nemocní, osamělí, žijící v chudobě, ti všichni jistě ocení dobrý skutek. Vždyť tím, že někoho obdarujeme, obdarováváme i sami sebe.

Zkusme se tedy alespoň dnes na chvíli zastavit, pohovořit si s přáteli i zaspívat společně s našimi dětmi vánoční koledy. Po vystoupení dětí vás srdečně zvu k malému pohoštění a zároveň bych tímto chtěl poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravě dnešního podvečera, ale i všem ostatním, kteří se po celý rok aktivně zapojují do života v městysi a zpříjemňují tím naše společné soužití.

V letošním roce jste si do zastupitelstva městysu zvolili nové členy a já bych chtěl na závěr svého proslovu touto cestou vyjádřit naději, že své volby nebudete litovat, a ujistit vás, že se všichni budeme snažit pracovat pro blaho městysu i nás všech.

Přeji Vám všem krásné Vánoce a v novém roce 2015 jen to dobré.

Váš starosta Josef Jelen

Málo známí Podstatští (Převzato z *Telčských listů*)



Arcivévoda Andreas Habsburg-Lothringen a jeho žena Valerie, roz. hraběnka Podstatzky-Lichtenstein s dětmi arcivévody Tadeášem a Kazimírem.

Zatímco o starších majitelích telčského panství, pánech z Hradce a hraběcí rodině Slavatů, máme v Telči poměrně slušné povědomí, o posledních majitelích, Podstatských z Prusinovic, toho mnoho nevíme. Přesvědčily nás o tom i reakce na článek Otevřela se hrobka Podstatských v dřívějším čísle *Telčských listů*. Řadu čtenářů překvapilo, že Podstatští mají rodinnou hrobku v dalekém Velkém Újezdu, několikrát byl zaměněn se stejnojmennou obcí na Třebíčsku, pro mnohé nebyla jasná ani existence panství Veselíčko apod. Mohli bychom sebekriticky poznamenat, že jsme zahleděni do telčské historie... Důvodů, proč tomu tak je, je jistě více. I renomovaní historici Telče v 19. a první polovině 20. století věnovali starším majitelům Telče větší pozornost než Podstatským. Nakonec pány z Hradce si každodenně připomínáme v názvech ulic a náměstí. Není jich zrovna málo: Zachariášova ulice, náměstí Zachariáše z Hradce, Oldřichovo (z Hradce) náměstí a částečně i Hradecká ulice. Podobně máme i Slavatovskou ulici.

Zřejmě hlavním důvodem, proč telčská historiografie Podstatské opomíjí, je to, že zdejší panství získali až na samém konci 18. století (1796). Jejich správa města tak trvala pouhých 50 roků, protože po roce 1848 vrchnost ztratila na chod

měst prakticky vliv. Podstatští navíc nikdy nezapomněli na svůj severomoravský původ a svoji přízeň, resp. zájmy, dělili mezi Telč a jejich rodové panství s centrem ve Veselíčku u Velkého Újezda poblíž Lipníka nad Bečvou.

„Podstatští byli především olomoucká šlechta, kde měli své paláce a zastávali řadu významných úřadů. Vždyť zde žili již od 14. století. Venkovská panství jim sloužila jako hospodářská zázemí pro jejich služby u císařského dvora nebo ve zmíněné Olomouci,“ říká Josef Richter, který se dlouhodobě rodovou historií Podstatských zabývá. Přitom Podstatští skutečně patří mezi nejstarší šlechtické rody na Moravě. Jejich společným praotcem je Sezema z Prusinovic, který ve 13. století vlastnil stejnojmenné panství. Když pak v roce 1408 Tas z Prusinovic zakoupil na severní Moravě městečko Potštát, začali se jeho potomci psát Podstatští z Prusinovic. Ještě než přišli Podstatští do Telče, vyšla z jejich rodu řada významných osobností veřejného a církevního života. Josef Richter nejvýše hodnotí Leopolda Antonína Podstatského, který byl v polovině 18. století generálním vikářem olomoucké diecéze a také rektorem tamní univerzity.

Na jihozápadní Moravu přišli Podstatští vlastně náhodou. Na základě dědického odkazu bezdětného Františka Antonína Lichtensteina z Kastelkornu získal rozsáhlé telčské panství Alois Arnošt Podstatský z Prusinovic, mimochodem jeden čas blízký přítel císaře Josefa II. S dědictvím převzali jeho potomci také jméno vymřelé větve Lichtensteinů. Telčského panství se ujal v roce 1796 jeho syn Leopold, který tak započal 150letou éru působení Podstatských v Telči.

I telčská historie zaznamenává významné potomky dávného Sezemy, který pro Podstatské znamená totéž, co Vítek z Prčic pro všechny větve Rožmberků. Hned první Podstatský v Telči, Leopold, se zapsal do dějin města jak sociálním citěním k poddaným, tak především podporou školství. Vedle pokračovací školy pro své úředníky a zaměstnance prosadil zřízení „nedělní školy pro dospělé občany a sedláky“. V duchu rodových tradic jeho předek Karel Maxmilián P. například zřídil ve Velkém Újezdu na svou dobu moderní špitál, založil také nadaci pro dospělé dívky. Kulturní aktivity jeho syna Leopolda II. v oblasti hudby a divadla by vydaly na samostatný obsáhlý příspěvek. Po roce 1848 se stali Podstatští především největšími zaměstnavateli v regionu a do správy města nezasahovali. I tak stojí za připomenutí, že třeba darovali pozemek na stavbu sokolovny nebo díky podpoře bydlení svých zaměstnanců se ve 30. letech rozrostla Telč o dnešní Havlíčkovu a Beringerovu ulici. Stále živou je pak podpora sportu, především hokeje, hraběnkou Markétou Podstatskou ve 40. letech minulého století. Ve 20. století Podstatští své zastoupení na jihozápadní Moravě ještě rozšířili. Stalo se to poté, kdy bratr posledního majitele telčského panství Leopolda (IV.) Alois sňatkem s Josefou Harachovou založil velkomeziříčskou větev Podstatských. Díky rozdílným, byť na straně telčských Podstatských zřejmě jen formálním postojům v období II. světové války pak obě větve potkal zcela jiný historický osud. Zatímco ve Velkém Meziříčí se po roce 1990 ujali rodového majetku, včetně tamního zámku, historie Podstatských v Telči končí rokem 1945. V Rakousku, kde žijí občanským životem, si stále zachovávají vztah k rodovým dominiím na severní i jihozápadní Moravě. Důkazem toho je mj. také jejich zájem na obnove-

ní hrobky ve Velkém Újezdě, o kterém jsme informovali v minulém čísle TL. Ač to dnes již není pravidlem, i vnuci posledního majitele panství Leopolda (IV.) si našli své životní partnery ve šlechtických kruzích. Vnučka Valerie Podstatská, která v regionu Vitorazsko vede mezinárodní mateřskou školu v přírodě, se dokonce provdala za Andream Salvatora Habsburka, pravnuka císaře Františka Josefa I. Jejich tři děti, synové Tadeáš a Kazimír a dcerka Alicie, by tak mohli důvěrně jako dědečka oslovovat jak telčského Leopolda (IV.) Podstatského, tak také císaře Františka Josefa.

Historii Podstatských je také věnována podstatná část publikace Kulturní památky Velkého Újezda II. Ta je nově v nabídce Informačního střediska na radnici. Najdete v ní stať věnovanou tamní hrobce Podstatských, včetně přehledu pochovaných s jejich životopisnými údaji. Mezi řadou dalších dokumentů zaujmou stanovy provozu špitálu, které vydal František Karel Podstatský v roce 1749. Autor práce, Josef Richter z Velkého Újezdu, je potomek rodu Jana Lupače, šafáře telčského panství z počátku 19. století, a rovněž Jana Hejduka, šafáře (hospodářského správce) panského statku ve Veselíčku.



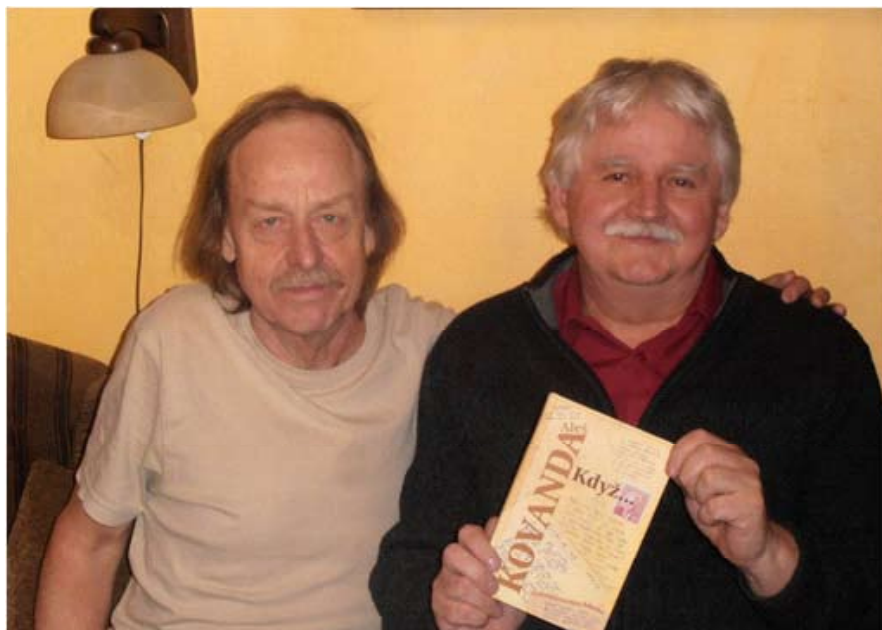
Na zámku v Rakousku: babička Lýdie (manželka Jiřího Kryštofa Podstatského-Lichtenstein), maminka Valerie Habsburk-Lothringen, roz. Podstatská-Lichtenstein a J. Richter. Děti: malí arcivévodové Kazimír, Tadeáš a Alicie, prapranuci císaře Františka Josefa a jeho milované ženy Sissi.

Oldřich Zdražil, šéfredaktor Telčských Listů

KDYŽ ... S ALEŠEM KOVANDOU

Koncem listopadu navštívil Velký Újezd jeden z největších českých rebelů a revoltérů druhé poloviny minulého století, básník JUDr. Aleš Kovanda. V současné poezii nepřející době mu vyšla sbírka básní *Když...*, a to dokonce už ve druhém vydání. Jeho verše či mnohdy jen motta s velkým poetickým a takřka intelektuálním nadhledem zoufalce totalitního, ale i pozdějšího období z něj dělají českého Allena Ginsberga. Literární boj proti vládnoucí vrstvě i okupující armádě nevzdával, i když mnohdy až do listopadu 1989 končival, ne-li za mřížemi, pak tedy na dlažbě. Minulá doba přiváděla snad až plánovitě mnoho lidí všech společenských vrstev nejen k fyzickým útěkům za hranice, tedy k emigraci, ale také k útěkům vnitřním, často řešených alkoholismem. I toto svědectví je součástí jeho sbírky, která by se dala podobně jako v televizi označit hvězdičkou. Některé jeho myšlenky byly i zhudebněny, např. V. Mišíkem či O. Hejmou.

Jeho mladá léta jsou v příběhu party mladých kamarádů zdokumentována i v románu Petra Šabacha *Občanský průkaz*. Román se dočkal asi před třemi roky i úspěšného zfilmování režisérem Ondřejem Trojanem. Hořká komedie sleduje osudy čtveřice dospívajících mladíků od okamžiku, kdy v patnácti letech dostanou občanský průkaz, až po chvíle, kdy se snaží uniknout vojně. Každý po svém se snaží neztratit v totalitním státě zdravý rozum



a smysl pro humor. Děj je veden s nádechem absurdní grotesky, ale i dramatu a fatality. Myslím, že film, který je hodnocen jako jeden z nejlepších v tzv. porevoluční české kinematografii, viděl už každý, kdo má aspoň televizi. Pokud ne, doporučuji si film pořídit na DVD. Sám Aleš Kovanda v něm sice nehraje (film vypráví o době šedesátých a sedmdesátých let minulého století a z Aleše je dnes už zasloužilý důchodce), ale jeho postavu, stejně jako většinu ostatních ztvárnil i ke spokojenosti originálu mladý a rolí nadšený herec. Seznámili jsme se před 39 lety (vždyť občanky se natrhávaly mezi mládeží nejen v Praze, ale po celé ČR a rovněž jiné scény z filmu mají svou alegorii i v naší obci), ale od té doby jsme se už neviděli, až tentokrát...

Josef Richter

Ukázky z tvorby básníka Aleše Kovandy:

Nebezpečné zóny

Vždy když vcházím do koupelny,
poručím se bohu,
Havel si tam zlámal žebro
a Jan Pavel nohu.

Moje radost

Ze všech věcí nejvíce
miluji pivní sklenice.
Držím rád jejich ucho
zvláště pak je-li sucho.

Zimní nálada

Za dlouhých zimních večerů
smutek se do duše vkrádá,
nejspíš se asi ožeru,
tělo a doba to žádá.
Doba je těžká a smutná,
divné jsou osudu cesty,
protože pivo mi chutná
mám špatné jaterní testy.

K situaci na vnitřním trhu

Osiřelo dítě
o půl druhým lítě.
(Maminka si odskočila
do obchodní sítě).

Hádanka

Ať si kdo chce co chce říká
já nemám rád tajemníka.
Ptáte se mne kterýho?
Přece toho prvního!

Nešťastná Andulka

Andulka v konopí močila
žabka jí do kapsy skočila.
Na druhý den močila zas
do kapsy jí vlez ohavný plaz.
Na třetí den šla močit v len,
soudruzi z JZD hnali ji ven.
Andulka když chce teď močiti,
neví kam chuděrka skočiti.
Jak se mi svěřila do očí,
často se raději pomoci.

Volba povolání

Já bych chtěl být dřevorubec,
třebaže jsem líný.
Závidím jim jedinou věc,
že pracují s klíny.

Báseň ku poctě Jaroslava Foglara

Čítaval jsem od mala
knížky pana Foglara.
Pozdějc, když jsem pivo pil,
knížní vkus se vytříbil.
Rád vám sdělím moje tipy:
nejlepší jsou rychlé pípy.

Vánoce u Grebeníčků

Hoj ty Štědrý večere
dneska mě nic nesere,
i když se to nezdá.
Rozkrojil jsem Idared,
vevnitř zjevila se hned
pěticípá hvězda.

Opilcovo jitro

Já jsem viděl pionýři,
byli tři a nebo čtyři.
Možná taky jenom dvě,
(byl jsem před tím v hospodě).

JAK MI PAVEL DOSTÁL NECHAL SEBRAT SLEPÉ STŘEVO

(Převzato z Databáze českého amatérského divadla)

Nevím, jak je tomu dnes, ale za socialismu děti základních škol povinně dvakrát ročně navštěvovaly v rámci školní výuky divadelní představení. Pro nás z venka to bylo tak trochu dobrodružství. Cesta autobusem, dobrá limča a žvýkačky v divadelním bufetu, také brambůrky a hlavně divadelní přítmi ideální na pošťuchování holek. Vůbec nás nezajímalo, co se odehrává na jevišti, tu zdramatizovaná pohádka, tu klasika od Jiráska či Němcové, ale klasika sem, klasika tam, důležitější pro nás diváky bylo přivázat holkám sedícím v řadě před námi copy k sedadlům. Tedy až do té doby než se na jevišti olomouckého divadla objevil progresivní divadelní kus ze školního prostředí se zpěvem a tancem Výtečníci. Šustot balíčků bonbonů a brambůrků utichl, koukali jsme na to s otevřenou pusou a žvýkačky se najednou válely po zemi. Holky, ty už jsme se spíše pokoušeli chytit v té tmě za ruku nebo přes rameno. Byl totiž rok 1968 a do divadelního, tehdy víceméně ochotnického prostředí, naskočil textoautoroherec Pavel Dostál a musikoautoroherec Richard Pogoda spolu s celou řadou svých spolužáků a spolužaček, patrně z tehdejší SVVŠ. Na to představení se nedalo ani po letech zapomenout. Kromě toho byl záznam představení odvysílán i ze studia ostravské televize. Dodnes, a je to už více než 45 let, si z tohoto muzikálu pamatuji zhudebněný zpívaný text Archimedova zákona, včetně hezké melodie. Dětská školní léta skončila, přišla ta pubertální a po nich už zařazení do pracovního procesu budování socialismu. Normalizace roku 1971 ale leccos změnila a o tom, na jaké škole mohl ten či onen svá pubertální léta strávit a kde mohl poté pracovat, o tom nerozhodovaly vědomosti, ale hlavně politická příslušnost rodičů. Já jsem po škole nastoupil jako provozní chemik v národním podniku v Olomouci. Vyráběly se tam léky a vitamíny. Například se tam dovážel vitamin C ze Sovětského svazu a ten se tam musel přepracovávat do požitelné a především účinné formy. Jinak se totiž nehodil ani jako prášek na praní. Já osobně jsem pracoval na vitaminu B2, ale také např. na Ketazonu, což je prostředek proti revmatickým potížím. Práce to byla na tři směny, tedy včetně těch nočních. Jednou v noci, jak tak koukám z okna jednoho z vyšších pater provozu, nestačil jsem se divit. Nejdřív jsem myslel, že je to nějaké deja vú, ale byla to skutečnost. Hned jsem ho poznal. Slavný divadelní textoautoroherec P. Dostál zde dělal navážeče uhlí pro podnikovou kotelnu. Kotelna zde nesloužila k vytápění budov, ale především k výrobě důležitého energetického zdroje, a to k výrobě tlakové páry. Ta pak rozváděna potrubím ke stovkám duplikačních chemických kotlů, podobně jak to známe z palíren slivovice, sloužila k vyhřívání jejich obsahu a tím k uskutečňování různých chemických reakcí. Páry tedy bylo potřeba nonstop značné množství a Pavel tak sotva stačil v takřka nepřetržitém sledu plnit uhlím celokovový vozík o objemu asi jeden metr

krychlový a zásobovat jím podobně politicky postiženého kotelníka. Občas jsem mu zamával, i když nevěděl, kdo mu to mává a proč. Po několika měsících ale už navázal někdo úplně jiný.

Po několika letech, po absolvování další chemické školy, jsem z Farmakonu odešel a nastoupil do Výzkumného ústavu farmacie a biochemie, což bylo sice takřka vedle Farmakonu, ale byl to úplně jiný podnik se sídlem v Praze a v Olomouci to bylo jenom jeho detašované, tedy odloučené pracoviště. A tady jsem se opět setkal s Pavlem Dostálem. Už nebyl špinavý od mouru jako čert, měl svou kancelář a i ty montérky už oblékal jen výjimečně. Pracoval tam jako bezpečnostní technik, případně propočítával potřebu množství surovin pro některé chemické výrobky. Na stole pod sklem měl rodinné fotky, dále přítele Miroslava Horníčka, který mu byl snad dokonce na svatbě, také pak bývalého zavražděného amerického prezidenta Kennedyho a největší část plochy desky stolu zabíral osobní kondiogram. Sám nevím, kam na to chodil, bylo to už trochu vyčpělé téma. Film Jáchyme, hod' ho do stroje!, který kondiogramy propagoval a proslavil, byl uveden do kin roku 1971 a od té doby už uplynulo více než 10 let. V té nekonečné soustavě plusů, minusů a křížků měl vyznačeny své šťastné dny rezervované např. pro premiéry svých divadelních her a jiných osobních rozhodnutí. Každého asi čtvrt roku přinesl nový rozpis, bylo to už tehdy z nějakého počítače, vypracovaný na základě data jeho narození a posílali mu to myslím až někde z Prahy. Připadalo nám to naivní a kolegové se ptali, na co to má. Mimo jiné prý také na to, aby věděl, kdy už odejdou ti Rusi. Olomouc jich byla vskutku plná. (Jednou na VRSR mě násilím zatáhli do hospody, a páč jsem věděl, co je zrovna za výročí, tak mne tam tak vožhrali, že jsem se na noční sotva doplazil, a nikdo mi neuvěřil, že jsem za to nemohl). Já jen vím, že se podle kondiogramu také podruhé oženil, a když se mu narodilo i v druhém manželství dítě, tak v jeden svůj šťastný den kupoval i automatickou pračku. K tomu jsem mu ale musel přidat štěstí já, který jsem tuhle Tatramatku doma už měl, protože byly jen dva typy - s vyvářkou a bez ní. Jako netechnický typ si prostě zamluvil tu, co zrovna měli, s výhřevem do 60°C. V té by ale použité plenky spíše jen zapral do hněda, než vypral. Naštěstí dal na mě.

Ve VÚFB se sice také vyráběla léčiva, především se zde ale vyvíjela. Patřila k nim třeba umělá sladidla nebo jsme se např. podíleli na přípravě technologického postupu výroby přípravku proti kašli dodnes distribuovaného pod názvem Stoptusin. Přitom je to obyčejný butamirát citrát, ale ta obyčejnost je obyčejná skutečně jen pro farmaceutické odborníky. Užívalo se to v kapalné podobě a nosili jsme to domů po litrech. Když kašel nadobro opustil všechny naše rodiny, naše známé a známé našich známých a všichni to navíc i přežili, jiné testy tehdy neprobíhaly, tak bylo jasné, že to bude účinný lék.

S Pavlem jsem se tady rychle skamarádil, ale nebyl jsem žádná výjimka. Byl to kamarádký typ jaksi od přírody, kamarádil s každým a nedělal žádné rozdíly, šef nešéf, a když se k nám přijeli podívat Japonci, jak to děláme, mluvil s nimi „japonsky“. Sice mu nerozuměli a nikdo tehdy také u nás neuměl nejen japonsky, ale ani anglicky, ale s pomocí jeho hereckých gest pochopili, že ta rez, co z už



Pavlíček v ZDS (z archivu spolužáka F. Gračky)

vysloužilých plechových skříňových sušek padá během sušení do butamirátu citrátu, bude po vysušení odstraněna filtrací. Jenže k tomu bylo nutné butamirát citrát opět rozpustit v nějakém rozpouštědle a poté znovu sušit ve starých sušárnách s padající rzí. Na to se ho naštěstí už Japonci nezeptali a výrobní licenci koupili. Rez nerez, „Japonci koupí všechno,“ řekl.

Noční směny tady bývaly výjimkou, ale Pavel na ně chodil rád. Právě na nočních totiž psával své divadelní hry. Do rána měl kolem sebe vždycky nastláno plno zmačkaného papíru, ani do koše to nevlezlo a říkal: „Čím víc odpadu, tím lepší kus.“ Když jsem mu v té době dával číst své sbírky básní, čímž jsem si ho vlastně už v počátku naší kolegiality získal, tak říkal: „Jo dobrý, ale má to málo odpadu. Musíš víc vyhazovat.“

Jako parta jsme se spolu s dalšími kolegy také občas zašli pobavit do nějaké vinnárny, případně jsme v tzv. závodním klubu Rudý koutek pořádali pro náš kolektiv kulturní a taneční akce. Slavili jsme tady také různá zaměstnanecká kulatá výročí či pracovní úspěchy, i když ty jsme s pomocí čistého etanolu, ze kterého jsme uměli dělat vynikající Becherovku, Fernet Stock apod. slavili také přímo na pracovišti, pod dohledem našeho technika nebezpečnosti práce Pavla Dostála.

Podnik v té době navíc budoval rekreační zařízení pod Kralickým Sněžníkem. Lepilo se to postupně, dvě chatky se nakonec spojily rozsáhlým sociálním zařízením pod společnou střechu, ale nikdy to nebylo hotovo. Jezdíváme tam často, vždy tak čtyři pět lidí, provedli nějaké nátěry, údržbu a podobně. Pavel, ten chodil nejraději do lesa krást už vzrostlejší lesní stromky - smřčky, borovice

apod. a ty vysazoval několik let neustále kolem naší rekreační boudy, až ji úplně zalesnil. Kvůli práci a taky neustálým oslavám na lyžování, za čímž účelem bylo toto rekreační centrum budováno, nám nezbyl v žádné roční dobu čas. Během zaměstnání ve VÚFB Pavel režisérsky ochotničil v přerovském divadelku závodního klubu železničářů Dostavník, kde právě realizoval svou novou hru Epochální výlet pana Broučka do XV. století aneb Maminka moc dobře věděla, proč neletěla. My, tedy celý podnik, sotva jsme vešli do autobusu, jsme pak byli pozváni na premiéru. Zajímavé bylo, že hra pro diváky začala už příchodem do sálu, kde se nás jednotlivě ujali herci, zasypávali nás konfetkami a tančili s námi, protože ta hra měla jakousi divadelní přehru, a my jsme se hned v začátku nečekaně stali coby návštěvníci bavícími se na plese, ochotnickými staty.

Pamatuji si samozřejmě jak děj, tak některé písně z této hry, ale nejvíc mne zaujalo, tedy krom sporých kulís, kostýmní vybavení. Tvořily je především cedule zavěšené na krku herců, z jedné strany kalich a byl to husita, z druhé strany kříž a byl to křížák. K pochopení ale musím doporučit, abyste si osvěžili obsah Čechova románu o panu Broučkovi. Parodovat současnou dobu už by bylo složitější: Herci by sice také nemuseli převlékat kabáty, ale těch dvoustranných cedulí by museli na krku nosit poněkud více. Ale slezme z jeviště a vraťme se ještě do výroby a výzkumu.

Přes všechnu Pavlovu upřímnost nerad mluvil o svém soukromí. (Jeho máma pracovala jako uklízečka v Moravských železárnách v Olomouci a měla problémy s alkoholem. Ve výplatních dnech ji Pavel ještě v době svých žákovských let čekával před bránou podniku a peníze jí musel vzít, aby prý si mohl aspoň zaplatit školní obědy.) O svém vzdělání pak přímo fabuloval, a to i jako ministr kultury. Z toho, co mi sám říkal, vím, že po ukončení tehdy osmileté základní školy pokračoval na tzv. jedenáctiletce, což byla tříletá všeobecně vzdělávací škola, která nahradila tehdy zrušená gymnázia. Ale protože po ukončení této školy, během jejíhož studia rozvíjel především svůj umělecký talent a autorské nadání na olomoucké neprofesionální divadelní scéně, z něho, jak říkal, nic nebylo, udělal si v některém chemickém učilišti, s velkou pravděpodobností v Odborném učilišti Farmakon, kde je jméno Pavel Dostál uváděno mezi absolventy, jako už vystudovaný středoškolák jen závěrečnou učňovskou zkoušku a stal se provozním chemikem. S touto kvalifikací pak není problém stát se hercem, spisovatelem, ředitelem či třeba i ministrem, a to čehokoliv. Já myslím, že stejně tak dlouho a dobře jako kulturu by dokázal vést třeba i armádu, zcela jistě ale zdravotnictví.

Chválit Pavla Dostála jako herce, autora divadelních her a také jako ministra je ovšem pořád málo. Stalo se mi jednou v práci, že mne z ničeho nic začalo bolet břicho. Navštívil jsem sice závodní lékařku, ale její diagnóza byla, že kdo ví, co jsem snědl, a že mám zasukovaná střeva. Vrátil jsem se na šatnu a tam zůstal ležet na podlaze. Válendy jsme tam tedy jaksí opravdu neměli. Kolegové mně radili napít se mléka – to jsme denně fasovali, sníst čokoládu – tu mi hned také obstarali, strčit si prst do zadku – taky nepomohlo, ale naštěstí přišel kolega Pavel Dostál a poté, co jsem mu vysvětlil, co mne bolí a jak mi je, okamžitě uvážil, že to jistě bude slepé střevo. Ihned telefonicky a poté i osobně velmi prostě se-

řval naši závodní MUDrcku a doporučil jí ucházet se o zaměstnání pasačky krav a mně zavola rychlou sanitku. Tím začíná už trochu jiný, ale především už jen můj osobní, i když velmi zajímavý příběh. Jisté ale je, že to bylo skutečně slepé střevo a operace na poslední chvíli, která mne vrátila do života.

Na svatbu, kde jsem měl i čtyři své pracovní kolegy přijet tehdy nemohl, ale poslal mi blahopřání s tímto textem: V Olomouci, 22. října 1982.

„Za to může spermie, ta mrňavá bestie. Ta vám tedy zatkla tipec, tak a máte šmytec. Neberte to tragicky, je to přece logický, že se velká láska mění, někdy taky na ženění. Že se mění na vdavky, dostanete přídavky! Čímž zvýšíte zároveň, svou životní úroveň. A pokud to nesvedete?, Bože tak se rozvedete. Buďte spolu navždycky, kolegové chemický. Pavel Dostál a spol.“ Přibýly k tomu ještě dvě další spermie, a tak se zdá, že navždycky už to je.

Jako poslance jsem ho pak potkal už jen dvakrát. Pracoval jsem už také někde jinde. Sháněl pro svou, tehdy ještě poslaneckou misi fotografa. Škoda, že jsme se nenašli. Jako ministr už pak byl pro mne hodně vysoko a také hodně daleko. A u toho to také zůstalo. Už pár let není mezi námi a do nebe je to skutečně hodně vysoko a hodně daleko.

Že mi zachránil život? O tom by slyšet nechtěl, prostě mi jen nechal sebrat slepé střevo. Pavle, Výtečníku!, díky.

Josef Richter

Z ARCHIVU



Pohled na Velký Újezd z lokality Vinohrady, (1905).



Adolf Kovářik, Pohled na Varhošťskou alej přes lokalitu V kopankách, (1905).

Oba snímky pochází z rodinného archivu Evy Kovářkové a Pavla Zatloukala.

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST VELKÝ ÚJEZD

Vánoční slovo

Písmo svaté vypráví o starozákonním králi Ezechiášovi, který vládl v Jeruzalémě v 8. a 7. st. př. n. l. Král smrtelně onemocněl. Přišel k němu prorok Izaiáš a oznamuje mu Boží výzvu, aby udělal poslední pořízení, protože se přiblížil jeho odchod z tohoto světa. Ezechiáš se v úzkosti ze smrti v modlitbě obrací k Bohu, připomíná svoji věrnost Božímu zákonu. Bůh vyslyšel jeho prosby a prostřednictvím proroka mu slibuje: „Vyslyšel jsem tvou modlitbu, viděl jsem tvé slzy. Hle uzdravím tě. ... Přidám k tvým dnům patnáct let.“

Tak jako král Ezechiáš měl touhu pobýt na tomto světě déle, tak i my ostatní máme svá přání a touhy. Toužíme po projevech lásky, po zdraví, míru, dobré práci, po porozumění ve vlastních rodinách atd. To všechno se intenzivněji v nás promítá o Vánocích. Pro nás, kteří jsme uvěřili Ježíši Kristu, jsou tyto svátky nejen oslavou jeho narození, ale také připomínkou toho, že nejsme Bohu lhostejní. Ježíš narozený v judském městečku Betlémě je dar od Boha, který On nabízí celému světu. Jako vyslyšel modlitbu krále Ezechiáše, tak chce i nám dát to nejlepší.

Nenabízí nám prodloužení pobytu na zemi o 15 let jako Ezechiáš, ale ve svém Synu nám přišel nabídnout šťastnou věčnost. Vždy ale záleží i na nás, jak odpovíme na Boží pozvání.

Vánoce jsou obdobím, kdy si uvědomujeme více důležitost dobrých rodinných vztahů, vždyť jsou tyto svátky vnímány jako rodinné svátky. Během nich se také obvykle více věnujeme sobě navzájem, uděláme si čas jeden na druhého. Vánoce nám nabízejí konkrétní obraz rodinné lásky při pohledu na naše betlémy. Vidíme dítě v jeslích, ale také matku Marii a Josefa – Svatou Rodinu. V tomto výjevu můžeme vytušit i přítomnost Boží lásky, která všechny spojuje. Přeji vám všem, aby cosi z tohoto obrazu vstoupilo i do vašich rodin, do vašich vztahů, aby slavení letošních Vánoc bylo pro vás čímsi nesmírně krásným, aby vám bylo společně dobře.

Všechny občany srdečně zvu k liturgické oslavě Vánoc, oslavy narození Spasitele. Na Štědrý večer bude sloužena první vánoční bohoslužba ve 20,30 hod. /půlnoční/ ve farním kostele sv. Jakuba Staršího ve Velkém Újezdě. Na Hod boží vánoční mše sv. v 8 hodin.

Radostné a milostiplné prožití svátků vánočních a dobrý vstup do nového roku přeje

P. František Foltýn adm. farnosti Velký Újezd

Bohoslužby a mše

24. prosince 2014

Půlnoční mše svatá v 20.30 hod.

25. prosince 2014

1. svátek vánoční, mše svatá v 8.00 hod.

26. prosince 2014

2. svátek vánoční, mše svatá v 8.00 hod.

31. prosince 2014

Bohoslužba slova v 15.30 hod.

1. leden 2015

Mše svatá v 8.00 hod.

Betlémské světlo bude k dispozici v předsíni kostela od 24. 12. 2014 – upřesněno bude rozhlasem.

Tříkrálová sbírka proběhne v sobotu a neděli (3. a 4. ledna 2015).

Koncerty

20. prosince 2014

Adventní koncert v 16.00 hod.

Účinkuje Collegium occasio pod vedením Jany Synkové.

27. prosince 2014

Vánoční koncert v 16.00 hod. - Jakub Jan Ryba, Česká mše vánoční.

Účinkuje Velkobystřický chrámový sbor, sólisté a orchestr pod vedením Ivany Juráňové a Radima Černína.

4. ledna 2014

Tříkrálový koncert v 17.00 hod.

Účinkuje Chorus Marianus Tršice – Velký Újezd a sólisté, varhany Jiřina Navrátilová pod vedením Jana Gottwalda.

POZVÁNÍ NA ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ KONCERTY V KOSTELE SV. JAKUBA VE VELKÉM ÚJEZDĚ

ADVENTNÍ KONCERT se uskuteční v sobotu 20. prosince 2014 v 16.00 hod. v kostele sv. Jakuba ve Velkém Újezdě. Účinkuje olomoucký vokální soubor COLLEGIUM OCCASIO. Při koncertě zazní skladby renesančních a barokních mistrů i nejzajímavějších soudobých autorů.

Soubor Collegium occasio vznikl v roce 2013 spojením studentů olomoucké konzervatoře s dalšími zkušenými zpěváky z různých sborů z okolí. Svě působení zahájil několika velmi úspěšnými vystoupeními v německých chrámech a poté se jeho členové rozhodli v činnosti pokračovat. Společně mimo jiné vytvořili projekt adventních koncertů s průvodním slovem, který zazní také ve zdejším kostele. Vstupné na koncert je dobrovolné.

VÁNOČNÍ KONCERT se uskuteční v sobotu 27. prosince 2014 v 16.00 hod. v kostele sv. Jakuba ve Velkém Újezdě. Účinkuje rozšířený chrámový sbor a orchestr z Velké Bystřice a okolí pod vedením Radima Černína. Při koncertě zazní především známá ČESKÁ MŠE VÁNOČNÍ od Jakuba Jana Ryby.

Chrámový sbor z Velké Bystřice vznikl na počátku 20. století. Dlouhých 34 let jej vedl český katolický kněz, známý hudebník – skladatel liturgické hudby a znalec gregoriánského chorálu Mons. doc. Mag. Josef Olejník. Tento chrámový sbor i s orchestrem vystoupil ve zdejším kostele již v loňském roce na vánočním koncertě, kde jsme slyšeli známou Missu Brevis od Jiřího Pavlíci. Letos si pro nás připravili nejznámější a nejoblíbenější Českou mši vánoční. Vstupné na koncert je dobrovolné.

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT se uskuteční v neděli 4. ledna 2015 v 17.00 hod. v kostele sv. Jakuba ve Velkém Újezdě. Účinkuje smíšený chrámový sbor Chorus Marianus Tršice. Při koncertě zazní různé vánoční písně a koledy například v úpravě Josefa Schreiera, Jakuba Jana Ryby a dalších autorů.

Chrámový pěvecký sbor Chorus Marianus Tršice vznikl v roce 2002 při farním kostele Narození Panny Marie v Tršicích. Členy sboru jsou převážně farníci z římskokatolických farností Tršice, Doloplazy u Olomouce a Velký Újezd. Těleso se zaměřuje na interpretaci liturgické, duchovní i světské hudby všech epoch. Sbor příležitostně doprovází slavnostní liturgie nejenom v Tršicích, ve Velkém Újezdě, ale i v širokém okolí Olomouce a zároveň vystupuje na koncertech a přehlídkách duchovní hudby za pravidelné spolupráce se Svatocecilským orchestrem Olomouc. Sbor řídí Jan Gottwald, na varhany doprovází Jiřina Navrátilová. Posledních pár let probíhají pravidelné zkoušky sboru v klubovně ve Velkém Újezdě. Vstupné na koncert je dobrovolné.

Zveme Vás na

ADVENTNÍ KONCERT

v sobotu

20.12.2014

V 16:00

v kostele

sv. Jakuba Staršího
ve Velkém Újezdě

vokálního souboru
**COLLEGIUM
OCCASIO**

Zazní skladby renesančních a barokních mistrů
i nejzajímavějších soudobých autorů.

Soubor Collegium occasio vznikl v roce 2013 spojením studentů olomoucké konzervatoře s dalšími zkušenými zpěváky z různých sborů z okolí. Své působení zahájil několika velmi úspěšnými vystoupeními v německých chrámech a poté se jeho členové rozhodli v činnosti pokračovat. Společně mimo jiné vytvořili projekt adventních koncertů s průvodním slovem, který zazní také ve zdejší kostele.

Vstupné dobrovolné

ZŠ A MŠ VELKÝ ÚJEZD

Školní kroužky

Místní základní škola se snaží o všestranný rozvoj svých žáků, a to nejen v rámci povinné výuky, ale také prostřednictvím řady pestrých zájmových útvarů, které jsou dětem nabízeny zdarma. Kroužky hlouběji rozvíjejí určité schopnosti a dovednosti dětí a umožňují smysluplné trávení volného času.

Dětem, které mají rády pohyb a jejichž rodiče si uvědomují, že dnešní doba ho přináší stále méně, jsou určeny sportovní kroužky od těch nejdříve zaměřených, jako jsou pohybové a sportovní hry, až po úzce vyprofilované, které se věnují volejbalu či stolnímu tenisu.

Znalost cizích jazyků je dnes požadovaná téměř v každém zaměstnání a nepochybně se hodí při cestách do zahraničí. Proto si mohou žáci prohlubovat znalosti anglického jazyka v konverzačním kroužku, nebo se dokonce mohou učit nový jazyk - francouzštinu. V minulých letech byla realizována i ruština. Pokud děti a jejich rodiče projeví o tento slovanský jazyk zájem, jistě se může znovu začít vyučovat.

Dětem, které políbila múza, je určen dramatický, hudební a výtvarný kroužek. Vystoupení školního pěveckého sboru bývají součástí řady akcí v městysi a okolí a těší se velké oblibě.

Žáci, kteří se hlouběji zajímají o jednotlivé odborné předměty, si také přijdou na své. Milovníci přírodovědy a zvláště zoologie mohou navštěvovat chovatelský kroužek. Zapálení zeměpisci se účastní vědomostní soutěže Eurorébus. Matematici se zdokonalují díky početní hře Abaku. Těm, kteří mají rádi dějiny, a to zejména regionální, je k dispozici dějepisný kroužek.

Tuto pestrou nabídku realizuje deset pedagogů: Ivona Košová, Jaroslava Krbečková, Marcela Gronichová, Eva Skulová, Helena Resnerová, Vojtěch Sláma, Tomáš Krätschmer, Milan Mahdal, Jan Ryšavý a Michaela Janotová.

Podrobný seznam kroužků s informacemi, kdo je vede, pro koho jsou určeny a v jakém čase se konají, naleznete na webových stránkách základní školy (www.skolavelkyujezd.cz) v sekci Základní škola, podsekce Co nabízíme.

Michaela Janotová

MLADÍ CHOVATELÉ EXOTICKÝCH ZVÍŘAT ZAHÁJILI DALŠÍ ÚSPĚŠNOU SEZÓNU

Chovatelský kroužek na základní škole ve Velkém Újezdě se již řadu let těší neutuchající oblibě mnoha zdejších žáků

O velká terária s asijskými želvami, jihoamerickým leguánem nebo hroznýšem se svědomitě starají skupinky dětí od šesti do třinácti let. Nadšení také vzbuzuje více než půlmetrová ryba bahník, která umí dýchat nejenom žábami, ale i plicními vaky. Její pravidelné krmení mraženými rybičkami patří k oblíbeným činnostem všech členů chovatelského kroužku.

V současné době pracuje v tomto zájmovém útvaru na třicet dětí, ale zařízení s chovanými plazy, ptáky, obojživelníky, rybami a savci je otevřeno všem zájemcům. Péče o zvířata přináší dětem kromě mnoha cenných biologických postřehů, využitelných v hodinách přírodopisu, také smysluplné využití volného času. Důležitou součástí celého procesu je i nenásilné vytváření důležitých pracovních návyků. Legendární český učitel Jiří Niedl (1920–1986) o významu chovu zvířat ve školských zařízeních napsal:

„Cílem naší práce není jen zkoumat život zvířat, ale také vytvářet citové vazby mezi člověkem a přírodou. Žijeme v civilizovaném a přetechizovaném světě. Mnohdy tak zapomínáme, že všechno to, co nás obklopuje, patří nejen nám, ale i budoucím generacím. Proto je nutné vést mladé lidi k pochopení ochrany přírody a všech jejích tvorů. Úspěchu nedocílíme planými řečmi nebo jen správnou argumentací, ale především pokusnou experimentací a vytvořením citových pout mezi člověkem a chovaným zvířetem.“

Jiří Niedl byl zakladatelem slavné chovatelské stanice při základní škole v Chlumu u Třeboně a ve své dlouholeté úspěšné praxi prosazoval, aby se akvária, terária a insektária stala nezbytným doplňkem školní výuky a výchovy.

„V moderní škola by si žáci měli mít možnost ověřit své biologické poznatky pozorováním chovaných živočichů a sledováním jejich životních cyklů,“ dodává nestor české pedagogiky, který mimo jiné vychoval tři ředitele zoologických zahrad a mnoho špičkových odborníků v lesnictví a zemědělství.

Vojtěch Sláma

VÝTVARNÁ DÍLNIČKA BUBLINA

„Roznesla se novina, že přiletěla bublina...“



Bublina je výtvarná dílnička pro předškolní děti, které se pravidelně setkávají v doprovodu svých rodičů již od září letošního roku v místní klubovně ve Velkém Újezdě. Prvotní impuls k otevření dílničky přišel od dětí. Z jejich upřímného zájmu společně tvořit se stal zvyk. Neveřejně jsme se v úzkém kruhu scházeli už o letních prázdninách.

Nadchnout malé děti pro tvorbu a udržet jejich zájem se snažíme v Bublině různými způsoby. Obecně jsme totiž my, rodiče i učitelé, zvyklí učit děti soustředit se na výsledek práce, na vytvoření nějakého roztomilého artefaktu. Máme předpřipravené šablony a předlohy, kterým by se děti měly přiblížit. Taková práce však děti rozvíjí jen málo. Vzniká řada stejných papírových kuřátek, vykrojených modelinových prasátek a krepových květinek. Děti však nejsou stejné, a když jim ukážeme možné cesty a stojíme při nich jen jako technická podpora, můžeme vidět jejich rozdílný přístup - soustředěnou pečlivost, divokou nahodilost, chuť objevovat a hledat své vlastní možnosti, radost nebo naopak rozmrzelost z toho, že barva zanechala stopy i na jejich těle apod. A tak je pro nás v Bublině vedle výsledku důležitý i samotný proces tvorby. Zaměřujeme se na osobní projev a prožitek. Nabízíme dětem hravé techniky. Učíme je správně pracovat s nástroji a materiálem, protože tak cizelujeme jejich dovednosti, rozšiřujeme škálu technických možností nebo jim tím jen pomáháme více se přiblížit jejich představě. Dětská soustředěnost je jako bublina. Nikdy nevíme, která nám praskne přímo před očima a která poletí dlouho, dlouho... Stejně je to s nadšením. Proto mají děti během každého setkání příležitost naplnit tři technicky rozdílná zadání, která spojuje jedno společné téma. Tak například chvíli malujeme štětcem, chvíli barvu prskáme, do toho si zazpíváme a nakonec třeba vystřihujeme.

Přijďte se za námi podívat i vy. Dílnička je otevřená pro děti od 3 do 6 let v doprovodu rodiče každé úterý od 16.15 hod. v klubovně městyse a není podmíněná závaznou přihláškou. Vítejte dvojice, které výtvarka baví, nebo si myslí, že by je bavit mohla.

Eva Šimová



ZAHRÁDKÁŘI

Podzimní Flóra Olomouc

Motto letošního 19. ročníku znělo Zahrada je hra a v tomto duchu se nesla i hlavní expozice v pavilonu A. Byla to přehlídka úžasné úrody, ale také regionálních produktů a vyhlášení nejlepších pálenek, výstava ovoce, zeleniny a školkařských výpěstků a také festival gastronomie a nápojů Olima. Nechyběly ani tradiční zahrádkářské trhy.

Expozice jsou čím dál tím víc nápaditější, ať už velké bludiště vytvořené převážně ze špičkového ovoce a zeleniny od nejlepších tuzemských pěstitelů či společná expozice Českého zahrádkářského svazu s ovocem, zeleninou, prodejem burčáku a vín, výstavkou hub a mykologickou poradnou v přístavbě pavilonu A. Byly zde i včelařské produkty a pomůcky a také vyhledávané poradenství. Také jablka vypěstovaná zahrádkáři ve Velkém Újezdě byla zařazena do expozice ČZS – Územní sdružení Olomouc.

Ministerstvo zemědělství mělo poprvé v historii na výstavišti v pavilonu A také svou expozici.

Krása prezentovaných podzimních květin nebyla omezena jen na výstaviště. V průběhu trvání výstavy a poté ještě několik následujících dní zkrášlili přední čeští floristé některé olomoucké kostely a pamětihodnosti (sv. Michala, sv. Mořice, Zvěstování Panny Marie na Dolním náměstí, kapele sv. Jana Sarkandra i sloup Nejsvětější Trojice) důmyslnými květinovými instalacemi, které podtrhly výjimečnou architekturu. Myslím si, že je to výborný nápad, každá stavba měla jinou výzdobu, jiné květiny, snad nejvíc se mi líbila Sarkandrova kapele – viz foto.



Zájezd

Sonnentor Čejkovice – bylinkový ráj: zážitkovou exkurzí v moderním závodě na zpracování čajů a koření nás provázela příjemná mladá žena. Úvodem jsme zhlédli asi čtvrthodinové video, které pojednávalo o rakouské firmě Sonnentor. Ta v Rakousku spolupracuje s cca 170 pěstiteli, další byliny a koření získává v rámci tzv. férových projektů např. v Nikaragui (kávové boby, kurkuma, kardamom), Tanzánii (citronová tráva), Albánii (levandule, sléz, slunečnice) a mnoha dalších zemích.

Garance kvality při výrobě čajů a koření Sonnentor vychází z vlastního pěstování v ekologických rodinných zemědělských farmách a z velmi úzké spolupráce s místními regionálními ekozemědělci, kteří pro firmu bylinky a koření pěstují. V Čejkovicích u Hodonína působí český Sonnentor od roku 1992. V současné době úzce spolupracuje v České republice s téměř 30 pěstiteli, kteří dodávají byliny rostoucí v místních klimatických podmínkách, jako je meduňka, měsíček, máta, okvětní plátky růže apod.

Procházeli jsme provoněnými sklady, nakouknout jsme mohli i do výrobních prostor. Vzhledem k tomu, že byla sobota, za provozu jsme viděli pouze jeden stroj, jehož finálním výrobkem byly nálevové sáčky naplněné čajem. Celý proces zpracování vykoupených bylin až po balíčky určené k prodeji nám detailně naše průvodkyně popsala slovně.

Po exkurzi jsme si mohli výrobky firmy Sonnentor zakoupit v prodejně, stejně tak i ochutnat výbornou kávu nebo různě čaje.

Templářské sklepy Čejkovice: logo firmy zní „Tradiční pěstování hroznů a výroba vína je pro nás věcí cti, úcty, nadšení, ale i pýchy z vykonané práce. Pokračování zkušeností a tradice již z dob temného středověku“.

Paní průvodkyně, která nás provázela nádhernými sklepními prostorami, nám vyprávěla, že historie firmy Templářské sklepy Čejkovice je spojena s příchodem tajemného řádu templářských rytířů. Ti přišli do Čejkovic ve 30. letech 13. století, přičemž první písemná zmínka o jejich působení je z roku 1248. Společně se stavbou templářské tvrze začala i výstavba rozsáhlých vinných sklepů, které neměly na našem území obdoby. Zároveň začíná i nová epocha pěstování vinné révy v oblasti Čejkovic a okolních obcí. Čejkovickým panstvím prošlo po staletí několik významných rodů a řádů – páni z Lipé, rod Víckovců, jezuité a Habsburkové.

V roce 1936 bylo založeno první vinařské družstvo, jehož pokračovatelem je od roku 1992 firma Templářské sklepy Čejkovice, vinařské družstvo, které hospodaří na 100 ha vinic. Společnost působí stále v historických sklepech, kde má uloženo více než 350 000 litrů vín v dubových a barikových sudech a rozsáhlý archiv lahvově zralých vín. Další kapacitu 6 milionů litrů má v průmyslových budovách v obci Čejkovice. Tradiční výrobu a zrání vín doplňují moderní postupy a technologie. Je kladen důraz na kvalitu hroznů, moderní odzrňovače a lisy jsou zárukou

šetrného a přitom kvalitního vylisování hroznové šťávy. Vína zrají v dubových sudech a po stočení do lahví uložením ve starých chodbách templářského sklepení.

Také tady jsme mohli ochutnat, případně si zakoupit dobré vínečko.

Domeček T. G. M. – muzeum: v Čejkovicích jsme si ještě prohlédli malé muzeum v domku, ve kterém bydlel jako dítě Tomáš Masaryk se svými rodiči. Tomáš začal chodit do školy v Hodoníně, ale brzy byl jeho otec přeložen do dvora v Čejkovicích, poté po dvou letech se rodiče opět stěhovali. Teprve po roce se vrátili do Čejkovic a zůstali tam od roku 1859 do roku 1862. Tato tři léta byla ve školském životě Tomáše Masaryka velmi významná. Jeden rys je v povaze Tomáše Masaryka jako chlapce školáckých let velmi zajímavý pro jeho budoucnost: cítil s pronásledovanými a slabšími. Změna politické situace iniciovala u občanů Čejkovic již v prosinci 1989 zájem o stav domku T. G. Masaryka a jeho sochy. Socha čejkovického krajana byla odhalena 7. března 1990 a po generální opravě byl slavnostně otevřen domek T. G. M. dne 20. května 1990. Masarykův domeček patří TJ Sokol Čejkovice.

Vinařství pana Machalínka: naší poslední zastávkou byla obec Hovorany, která se nachází pouze několik kilometrů od Čejkovic. Tam už na nás čekal vinař pan Zdeněk Machalínek, který nás zaujal zajímavou přednáškou přímo v terénu u vinohradu. Zodpověděl také všechny naše dotazy ohledně pěstování vinné révy i samotné výroby vína jak v minulosti, tak v současné době. Pak jsme se přesunuli do jeho vinného sklípku, kde jsme chutnali nejprve vína bílá, později i červená a došlo také na burčák. Nepohrdli jsme ani drobným občerstvením k vínu a výbornými koláčky ke kávě. Zábava se rázem rozproudila a domů se opravdu chtělo jen několika málo jedincům. Přesto, že jsme odjížděli o něco později, než bylo původně naplánováno (skoro každý si chtěl odvézt s sebou aspoň láhev některého z dobrých vín – to zabralo dosti času), všichni jsme se dostali domů v pořádku.

Věra Bednaříková

Nutné práce na zahrádce v lednu:

Je nevhodnější termín odběru roubov peckovin a jádrovin - důležité je odebírat z letorostů vybraných zdravých stromů a míst dostatečně osluněných. Nařezané a jmenovkou řádně označené rouby se ukládají do přiměřeně vlhkého písku v dostatečně chladném sklepě, příp. zapustíme do země na chladném místě zahrádky (severní strana u stromu či stavby), pro lepší uchování zasypeme rouby sněhem. Pro jarní množení bobulovin (rybíz, angrešt) můžeme dřevité řízky uchovat obdobně.

Majitelé broskvoní by již nyní měli pamatovat na kadeřavost - ta se sice projeví až

na prvních listech, ale ochrana se provádí, i pokud jsou přes zimu teplejší období, houbě způsobující kadeřavost stačí již několikadenní oteplení nad 10 – 12°C, což je i v tužší zimě celkem obvyklé.

Na zeleninových záhonech přezimují některé druhy kořenových, ale i košťálových zelenin - pastinák a černý kořen, růžičková kapusta, kadeřávek, pór, polníček nebo i špenát. Využíváme jejich mrazuodolnost a podle potřeby je sklízíme za příznivých podmínek postupně až do jara. Kadeřávek sklízíme odřezáváním listů od okraje, společně s růžičkovou kapustou je můžeme sklízet i za mrazu. Po sklizené zelenině záhony za bezmrazého počasí co nejdříve zryjte.

Uskladněnou zeleninu ve sklepech je nutné pravidelně a pečlivě kontrolovat. Houbové choroby dokáží za příznivých zvláště vlhkých podmínek celou skládku rychle zničit, sklep je nutné pravidelně větrat, i pokud mírně mrzne. Je nutné ihned odstranit případná ohniska napadení. Naopak písek pro založenou kořenovou zeleninu je nutné mírně vlhčit, aby kořeny nepřeschly.

Podle potřeby odebíráme ze zahrady i kadeřavou petržel, kterou je dobré před příchodem zimy zakrýt chvojím. I když není k dispozici sklep, poskytne nám zahrádka tuto zeleninu čerstvou během celé zimy. S déletrvajícími mrazy a sněhovou pokrývkou je nutné předem počítat a část přezimující zeleniny pro kuchyňskou potřebu si připravit v zakrýtem pařeništi.

Zelinařit v tomto období může i ten, kdo nemá žádnou zahrádku ani menší záhonek pod oknem či balkon. V bytě lze narychlit pažitku, která poskytuje čerstvou, zdravou a chutnou nať. Pro své rychlení chce jen teplo a světlé místo. Stačí ji na podzim přesadit do květináče a nyní přenést na teplé a světlé místo. Podobně lze v této době rychlit i nať petržele, naťového celeru, cibuli zimní-sečku či čekanku salátovou. Postupným výsevem se dá v bytě pěstovat i řeřicha, které jako pěstební substrát stačí vlhká buničitá vata na tácku či v nepotřebném kelímku. Do vytápěného skleníku či teplého pařeniště můžeme koncem měsíce začít s výsevem celeru, protože má dlouhou vegetační dobu, pro rychlení vyséváme salát (JANTAR, SMARAGD), ředkvičky, rané kedlubny (např. PRAGA, DVORANA nebo modrý AZUR). Ve studeném pařeništi můžete pěstovat i salát HUMIL, který dobře snáší nízké teploty.

Semena skalnicěk a jiných trvalek, která vyžadují přemrznutí, vyséváme již v tuto dobu.

Na podzim vysázené rostliny, zvláště stálezelené dřeviny, musíme v bezmrazých dnech zalévat i během zimy - mraz totiž snadno půdu vysuší, hloubku promrznutí půdy můžeme ovlivnit nastýláním kořenového balu. Dostatečné přikrytí žádají i trvalky. Na holomrazy je potřebné pamatovat i u skalky a dostatečně ji smrkovým chvojím zakrýt. Pokud není dostatečně vysoká sněhová pokrývka, je potřeb-

né obdobně ošetřit i růže nastýlkou z listů nebo chvojí.

Odebíráme dřevité řízky z listnatých keřů a stromů, které chceme namnožit. Pokud máme poloteplé pařeniště či skleník, můžeme řízkováním množit ještě nyní snadněji kořenící jehličnany.

Tvarované živé ploty z listnáčů je možné za bezmrazých dnů stříhat, za příznivého počasí se můžete pustit i do průklestu dřevin. U keřových tvarů bobulovin (angrešt, rybíz) odstraňte čtyřleté a starší výhony - řežte je až u země a nenechávejte pahýly, které bývají napadány houbovými chorobami, tak je udržíte stále v dobré kondici. U stromkových tvarů odstraňte uschlé větve a podle potřeby korunky mírně prosvětlete.

Na zahrádce zaměřte svou pozornost na kontrolu neporušenosti oplocení a výšku sněhové pokrývky, zjištěná poškození je třeba ihned opravit a přebytečný sníh vyvézt ke starším stromům nebo na záhony, aby do zahrádky nemohla vniknout zvěř, která by ohryzala stromky - pokud není sníh, pamatujte, že zajáci a králíci využijí kdejaké skuliny při zemi a pochutnají si i na zazimované zelenině.

(Použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz.)

Přání

Čtenářům Žibřida posíláme závdavek příjemné vánoční nálady z pera našeho přítele zahradkáře pana Vladimíra Skříčila a všem dobrým lidem přejeme, aby je po celý příští rok provázelo jen čtyřlístkové štěstí s širokým úsměvem.

Zahradkáři z Velkého Újezda



VÝBOR PRO ROZVOJ MĚSTYSE

Svatý Isidor má výhled na Velký Újezd

Alej ke sv. Isidoru je jedním z nejexponovanějších míst v extravilánu naší obce. Současně je také místem lákajícím k pěkným procházkám, ostatně mnoho z nás tato místa důvěrně zná. V loňském roce jsme se již společně s Vojenskými lesy a statky a místními skauty pustili do úpravy okolí sv. Isidora. Za přispění městyse a zdejších Zahrádkářů byly podél aleje na vytipovaných místech vysázeny nové švestky, tradiční ovocný strom tohoto místa. Sváteční slunné odpoledne 28. října strávili členové kandidátky za Stranu zelených do Zastupitelstva městyse a také členové Výboru pro rozvoj městyse úpravou výhledu od sv. Isidora. Tuto akci podpořili i jejich rodinní příslušníci a děti si užily procházku pod lesem. Pár motorových pil, křovinořezy, nůžky, pilky, sekerky a několik hrábí změnilo za necelé dvě hodiny místo k nepoznání. Výsledkem byla nejen k prasknutí ušlapaná vlečka plná větví, trní a suché trávy, ale především krásná vyhlídka na městys a jeho okolí, která se otvírá od tohoto prastarého zastavení na kopečku pod lesem.

Zelení „zasahovali“ vlastními silami. A to na podzim, kdy má každý na vesnici spoustu práce na vlastní zahrádce. Jak je vidět, mnohdy stačí málo a mnoho se podaří.

Jana Švarcová



Sv. Isidor před úpravou



Sv. Isidor během udržovacího zásahu.



Sv. Isidor po úpravě a následném udržovacím zásahu.



Zasloužený odpočinek?

Foto Ondřej Zatloukal a Jaroslav Klička

TJ SOKOL VELKÝ ÚJEZD

VELKOÚJEZDSKÁ KOPANÁ

Vážení sportovci a hlavně příznivci fotbalu, dovolujeme si Vám podat informace o ukončené podzimní části sezony 2014–2015.

Výsledkově dopadla všechna přihlášená mužstva (muži, st. žáci, ml. žáci a st. benjamínci) do okresních soutěží poměrně dobře a naplnila očekávání, které jsme na začátku sezony měli.

MUŽI

Muži se pohybovali celou podzimní část v popředí tabulky a nebýt dvou prohraných zápasů ke konci podzimu, mohli uvažovat naprosto reálně o postupu do III. tř. okresní soutěže. Po odehraném podzimu skončili na 2. místě v tabulce, nicméně ztrácejí na 1. Majetín 9 bodů. Po zimní přestávce vyplněné poctivou venkovní a halovou přípravou a účasti na zimním turnaji na umělé trávě v Lipníku nad Bečvou se snad o 1. místo a postup ještě poperou. Na jaře bude ve hře 33 bodů a největšího konkurenta Majetín hostíme na vlastní půdě.

Okresní přebor IV. třídy, skupina B - muži

TABULKA

Rk.	Tým	Záp	+	0	-	Skóre	Body	PK	(Prav)
1.	Sokol Majetín	13	12	0	1	44: 16	36		(15)
2.	Velký Újezd	13	8	3	2	42: 17	27		(9)
3.	Sokol Vilémov	13	8	3	2	31: 16	27		(9)
4.	TJ Střeň	13	8	1	4	32: 22	25		(4)
5.	SK Chvátkovice B	13	8	0	5	30: 21	24		(6)
6.	SK Slatinice B	13	6	1	6	28: 23	19		(1)
7.	TJ Tršice	13	4	6	3	19: 15	18		(-3)
8.	Sokol Odrlice	13	4	1	8	23: 41	13		(-8)
9.	FC Drahlov B	13	2	5	6	17: 24	11		(-7)
10.	Sokol Přovice	13	2	5	6	14: 22	11		(-10)
11.	SK Grygov	13	2	3	8	16: 31	9		(-9)
12.	Sokol Luká	12	2	2	8	20: 36	8		(-10)
13.	Moravská Huzová	13	2	2	9	18: 50	8		(-13)

STARŠÍ ŽÁCI

Okresní přebor starších žáků, sk. B

Starší žáci (ročník 2000 a 2001) odehráli na podzim se svými soupeři většinou vyrovnané zápasy a získali 10 bodů, což jim stačilo na slušné 7. místo.

Tabulka je výkonnostně rozdělena na 3. části a nad sílu našeho mužstva byli hlavně starší žáci z Chomoutova, Hněvotína a Dubu n. M., kde v kádru převládali kluci narození v r. 2000. Tyto zápasy prohráli v podstatě rozdílem třídy, a to hlavně špatnou herní morálkou ve druhých poločasech, kdy po obdržení brankách ztrácejí motivaci uhrát čestný výsledek.

Přesto věříme, že na jaře postoupí v konečné tabulce aspoň o 1 – 2 místa nahoru.

TABULKA

Rk.	Tým	Záp	+	0	-	Skóre	Body	PK	(Prav)
1.	Sokol Chomoutov	10	10	0	0	59: 8	30		(12)
2.	FC Hněvotín	10	9	0	1	92: 16	27		(15)
3.	Sokol Dub n.M.	10	8	0	2	54: 16	24		(9)
4.	TJ Štěpánov	10	6	1	3	38: 17	19		(4)
5.	Sokol Náklo	10	6	1	3	47: 28	19		(4)
6.	Sokol Kožušany	10	3	1	6	44: 49	10		(-2)
7.	Velký Újezd	10	3	1	6	27: 49	10		(-8)
8.	SK Chválkovice	10	3	0	7	40: 59	9		(-9)
9.	SK Slatinice	10	3	0	7	19: 50	9		(-3)
10.	TJ Tršice	10	1	2	7	23: 46	5		(-10)
11.	Sigma Lutín	10	0	0	10	7:112	0		(-15)

MLADŠÍ ŽÁCI

Okresní přebor mladších žáků, sk. A

Mladší žáci (ročník 2002 a 2003) odehráli na podzim se svými soupeři nevyrovnané zápasy a získali 11 bodů, což jim stačilo na 11. místo.

Kádr mužstva je málo početný a při absenci z důvodu nemoci nebo nepřítomnosti z rodinných důvodů hráli často jen v požadovaném počtu 1 + 7 s tím, že nebyli žádní náhradníci na střídání nebo jich bylo ještě méně, než požadují regule soutěže. V konci podzimní části již nastalo zlepšení a doufáme, že na jaře postoupí v konečné tabulce aspoň o 1 – 2 místa nahoru.

TABULKA

Rk.	Tým	Záp	+	0	-	Skóre	Body	PK	(Prav)
1.	Sokol Bohuňovice	13	11	1	1	112: 18	34		(13)
2.	SK Bělkovice	13	9	1	3	69: 23	28		(10)
3.	Sokol Dub n.M.	13	9	1	3	64: 25	28		(7)
4.	SK Velká Bystřice	13	8	4	1	66: 33	28		(10)
5.	FC Dolany	13	8	2	3	42: 36	26		(8)
6.	SK Grygov	13	7	1	5	41: 35	22		(4)
7.	FK Hlubočky	13	7	0	6	53: 50	21		(3)
8.	SK Chválkovice	13	5	4	4	35: 27	19		(-2)
9.	1.FC Olomouc	13	4	2	7	19: 42	14		(-7)
10.	SFK Nedvězí	13	4	1	8	29: 64	13		(-5)
11.	Velký Újezd	13	3	2	8	22: 59	11		(-7)
12.	TJ Tršice	13	2	1	10	23: 51	7		(-14)
13.	Sokol Slavonín B	13	2	0	11	24: 62	6		(-15)
14.	Hvězda Libavá	13	1	2	10	16: 90	5		(-16)

STARŠÍ BENJAMÍNCI

Největší radost a zatím i nejlepší výsledky nám v podzimní části sezony 2014/2015 v mládežnických kategoriích udělali ti nejmladší – tj. starší benjamínci, kteří poslední soutěžní turnaj, který se odehrál v sobotu 25. 10. 2014 na našem hřišti, vyhráli a celkově skončili na krásném druhém místě, přičemž porazili nejlepší mužstvo okresu z Dubu nad Moravou.

Konečná tabulka po druhé podzimní části:

1.	Sokol Dub nad Moravou	12		10	1	1	61:24	31
2.	Sokol Velký Újezd	12		5	2	5	36:43	17
3.	SK Velká Bystřice	12		4	2	6	39:40	14
4.	Sokol Slavonín	12		2	1	9	36:65	7

Jarní zápasy

Prvním jarním zápas s nádechem derby sehraji muži v Tršicích. Na domácí půdě je můžete přijít povzbudit v neděli 5. dubna 2015 s třetím mužstvem v tabulce z Vilémova. Tuto neděli 5. 4. 2015 zahájí jarními zápasy své soutěže i družstva žáků.

Závěrem chceme touto anonymní cestou poděkovat všem, kteří se o fotbal ve Velkém Újezdě starají jak z pozice vedení TJ Sokol, tak i vedoucích mužstev, trenérům, správcům areálu, vedoucímu kiosku, sponzorům a současně přejeme všem občanům městy-

se, sportovcům, fotbalistům a fotbalovým příznivcům velkoujezdské kopané příjemně prožít Vánoce a hodně zdraví a spokojenosti v novém roce.

Sportu zdar a fotbalu zvláště

*Za oddíl kopané
TJ Sokol Velký Újezd
Jaroslav Týlich*

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VELKÝ ÚJEZD

Pozvání

Sbor dobrovolných hasičů Velký Újezd a Městys Velký Újezd si Vás dovolují srdečně pozvat na silvestrovské setkání dne 31. prosince 2014 u Kamenné boudy na lesním úseku Bělá. Od 10:00 hodin do setmění. Přijďte se pozdravit se svými přáteli na prahu nového roku.

INFORMACE Z ÚŘADU MĚSTYSE

Vážená paní starostko/vážený pane starosto,

Sociologický ústav Akademie věd ČR s nezávislou výzkumnou společností MEDIAN v současnosti realizuje prestižní mezinárodní Evropský sociální výzkum (European Social Survey, ESS – <http://www.europeansocialsurvey.org>, <http://ess.soc.cas.cz>). Tento významný akademický výzkum probíhá díky požadavku na reprezentativitu dat a zastoupení názorů obyvatel ze všech míst České republiky v náhodně vybraných obcích. Respondenti z těchto obcí odpovídají anonymně a za účast dostávají odměnu. Mezi náhodně vybranými obcemi je letos i ta vaše.

Obracím se na Vás s prosbou. Vzhledem ke snižující se ochotě obyvatel partici-

povat i v prospěšných sociologických šetřeních by realizaci velmi pomohlo, kdyby vaše obec stručnou zprávu o konání výzkumu publikoval(a) v lokálním tisku, oznámil(a) ji na schůzi s obyvateli, v místním rozhlase, na informační tabuli obce či podpořil(a) jej i dalšími způsoby. Výzkum začíná nyní v prosinci a bude pokračovat do konce ledna 2015.

Základní informace o výzkumu ESS:

- ESS je největší evropský sociální výzkum a jeden z nejpoužívanějších zdrojů dat v evropských sociálních vědách. Nejde o komerční, ale o důležitý akademický/vědecký výzkum. Probíhá ve 35 zemích. V ČR jej organizuje Sociologický ústav AV ČR.
- Výzkum je zcela anonymní a dobrovolný. Respondenti jsou za účast odměněni užitečným dárkem (flash disk, objemný hezký hrnek apod.). Rozhovor trvá cca 45 minut.
- Dotazování se bude konat v prosinci 2014 a v lednu 2015. V každé z vybraných obcí bude navštíveno přibližně náhodně vybraných 6 adres/domů. Výzkum probíhá osobně s vyškoleným tazatelem společnosti MEDIAN, který navštíví tyto adresy.
- Otázky nejsou osobní a netýkají se konkrétně vaší obce. Kromě výzkumu obecných postojů a názorů výzkum letos umožní lidem vyjádřit svoje názory a zkušenosti ve dvou tématech - pobyt cizinců v ČR a zdraví. Respondenti z pilotního výzkumu hodnotí téma a otázky jako zajímavé.
- Svou účastí k výzkumu se respondent k ničemu dalšímu nezavazuje.
- Souhrnné výsledky z mezinárodního výzkumu budou publikovány a respondenti si tak např. budou moci porovnat svoje postoje s obyvateli ČR celkově a lidmi z dalších zemí.

V případě jakýchkoli dotazů a žádostí o informace nám neváhejte psát – buď přímo jako odpověď na tento email, nebo kontaktujte vedoucí tazatelské sítě agentury MEDIAN na telefonních číslech: +420 225 301 301, 605 222 696. Veškeré otázky Vám rádi zodpovíme.

Za případnou ochotu a uveřejnění informace o konání výzkumu vám Sociologický ústav i já za společnost MEDIAN velmi děkujeme.

*S pozdravem,
Daniel Prokop*

PŘEHLED AKCÍ VE VELKÉM ÚJEZDĚ PRO ROK 2015

Myslivecký ples	17. 1.
Hasičský ples	31. 1.
Ples mikroregionu Bystřička – Velká Bystřice	17. 1.
Ples „malé kopané“	14. 2.
Ples SRPŠ	27. 2.
Dětský karneval	28. 2.
Posezení seniorů	duben
Den otevřených dveří v ZŠ	22. 4.
Memoriál Jaroslava Švarce – 47. ročník	13. 6.
Hodové slavnosti	14.–16. 8.
Večerní pochod – 39. ročník	16. 10.
Poslední leč	14. 11.
Vánoční besídka	prosinec
Silvestr u Kamenné boudy	31. 12.

Termíny svozů odpadů pro rok 2015

Svoz odpadů na rok 2015 - VELKÝ ÚJEZD

	Po	Út	St	Čt	Pá	So	Ne	
leden				1	2	3	4	1
	5	6	7	8	9	10	11	2
	12	13	14	15	16	17	18	3
	19	20	21	22	23	24	25	4
	26	27	28	29	30	31		5
únor							1	5
	2	3	4	5	6	7	8	6
	9	10	11	12	13	14	15	7
	16	17	18	19	20	21	22	8
	23	24	25	26	27	28		9
březen							1	9
	2	3	4	5	6	7	8	10
	9	10	11	12	13	14	15	11
	16	17	18	19	20	21	22	12
	23	24	25	26	27	28	29	13
duben	30	31						14
	6	7	8	9	10	11	12	15
	13	14	15	16	17	18	19	16
	20	21	22	23	24	25	26	17
	27	28	29	30				18
květen				1	2	3		18
	4	5	6	7	8	9	10	19
	11	12	13	14	15	16	17	20
	18	19	20	21	22	23	24	21
	25	26	27	28	29	30	31	22
červen	1	2	3	4	5	6	7	23
	8	9	10	11	12	13	14	24
	15	16	17	18	19	20	21	25
	22	23	24	25	26	27	28	26
	29	30						27
červenec				1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12	
	13	14	15	16	17	18	19	
	20	21	22	23	24	25	26	
	27	28	29	30	31			
srpen							1	2
	3	4	5	6	7	8	9	
	10	11	12	13	14	15	16	
	17	18	19	20	21	22	23	
	24	25	26	27	28	29	30	
září	31							
		1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25	26	27	
říjen	28	29	30					
				1	2	3	4	
	5	6	7	8	9	10	11	
	12	13	14	15	16	17	18	
	19	20	21	22	23	24	25	
listopad	26	27	28	29	30	31		
							1	
	2	3	4	5	6	7	8	
	9	10	11	12	13	14	15	
	16	17	18	19	20	21	22	
prosince	23	24	25	26	27	28	29	
	30							
		1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	13	
	14	15	16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					

SKO komunální odpad směsný
po vytrídění (popelnice)

PAP+PL

pytlkový svoz papíru a plastu

VN velkoobjemový a nebezpečný

SCHVÁLENÝ ROZPOČET NA ROK 2015

P Ř Í J M Y – dle paragrafů

0000		13 789 000,00
1019	Ostatní zemědělská a potr. činnost a rozvoj	18 000,00
2119	Ostatní záležitosti těžebního průmyslu a energetiky	60 000,00
2310	Pitná voda	1 400 000,00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	770 000,00
3314	Činnosti knihovnické	5 000,00
3612	Bytové hospodářství	131 000,00
3613	Nebytové hospodářství	363 000,00
3632	Pohřebnictví	6 000,00
6171	Činnost místní správy	58 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	15 000,00

P Ř Í J M Y – dle paragrafů

16 615 000,00

Rekapitulace rozpočtu dle položkových tříd

Třída 1: DAŇOVÉ PŘÍJMY	12 392 000,00
Třída 2: NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	2 826 000,00
Třída 3: KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY	0,00
Třída 4: PŘIJATÉ DOTACE	1 397 000,00

V Ý D A J E - dle paragrafů

1014	Ozdrav. hosp. zvířat, polních a spec. plodin a zvl. vet. péče	6 000,00
1031	Pěstební činnost	30 000,00
2212	Silnice	556 000,00
2221	Provoz veřejné silniční dopravy	90 000,00
2310	Pitná voda	1 084 000,00
2321	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	877 000,00
3111	Předškolní zařízení	500 000,00
3113	Základní školy	2 400 000,00
3141	Školní strav. při předškolním a základním vzdělávání	230 000,00
3314	Činnosti knihovnické	69 000,00
3326	Pořízení, zachov. a obnova hodnot míst. kultur, nár. a hist. po	20 000,00

3399	Ostatní záležitost kultury, církví a sděl. prostředků	270 000,00
3412	Sportovní zařízení v majetku obce	33 000,00
3419	Ostatní tělovýchovná činnost	195 000,00
3612	Bytové hospodářství	39 000,00
3613	Nebytové hospodářství	401 000,00
3631	Veřejné osvětlení	1 050 000,00
3632	Pohřebnictví	51 000,00
3633	Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	100 000,00
3639	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	184 000,00
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	15 000,00
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	400 000,00
3723	Sběr a svoz ost. odp. (jiných než nebezp. a komunál.)	100 000,00
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	190 000,00
3745	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeď	1 131 000,00
4339	Ostatní sociální péče a pomoc rodině a manželství	65 000,00
4350	Domovy pro seniory	20 000,00
5512	Požární ochrana - dobrovolná část	242 000,00
6112	Zastupitelstva obcí	1 305 000,00
6171	Činnost místní správy	2 753 000,00
6310	Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	40 000,00
6330	Převody vlastním fondům v rozpočtech územní úrovně	120 000,00
6399	Ostatní finanční operace	1 500 000,00
6402	Finanční vypořádání minulých let	21 776,00
6409	Ostatní činnosti jinde nezařazené	225 000,00
6409	Rezerva	2 302 224,00

V Ý D A J E – dle paragrafů

18 615 000,00

Rekapitulace rozpočtu dle položkových tříd

Třída 5: BĚŽNÉ VÝDAJE 16 950 000,00

Třída 6: KAPITÁLOVÉ VÝDAJE 1 665 000,00

FINANCOVÁNÍ – dle paragrafů

0000 2 000 000,00

FINANCOVÁNÍ – dle paragrafů

2 000 000,00

VÝPIS USNESENÍ

ze zápisu z 1. zasedání Zastupitelstva městyse Velký Újezd (dále jen „ZM“), konaného 5. 11. 2014 v obřadní síni městyse Velký Újezd ustavující zasedání

Usnesení k bodu 4b):

ZM Velký Újezd **schvaluje** volební řád pro volbu starosty, místostarosty a dalších tří členů Rady městyse Velký Újezd, jak je uveden v příloze č. 1 „svolání“ dnešního zasedání.

Usnesení k bodu 4c):

ZM Velký Újezd **stanovuje** jako dlouhodobě uvolněného dle §71 zákona o obcích starostu městyse Velký Újezd.

Usnesení k bodu 4d):

ZM Velký Újezd **zvolilo** starostou městyse Velký Újezd pana Ing. Josefa Jelena.

Usnesení k bodu 4e):

ZM Velký Újezd **zvolilo** místostarostou městyse Velký Újezd pana Mgr. Ondřeje Zatloukala.

Usnesení k bodu 4f):

ZM Velký Újezd **zvolilo** za členy Rady městyse Velký Újezd pana Karla Domese, pana Lukáše Maříka a Ing. Janu Švarcovou.

Usnesení k bodu 5):

ZM Velký Újezd **jmenuje** zástupce starosty ve věcech matričních: p. Karla Domese, p. Lukáše Maříka, Ing. Janu Švarcovou a Mgr. Michaelu Janotovou.

Usnesení k bodu 6b), 6c):

ZM Velký Újezd **zvolilo** předsedou finančního výboru Ing. Jaroslava Kličku.

ZM Velký Újezd **zvolilo** předsedou kontrolního výboru Ing. Miluši Šubrtovou.

Určení počtu členů výborů i jejich volbu provede ZM Velký Újezd na příštím zasedání ZM.

Usnesení k bodu 7)

ZM Velký Újezd v souladu s § 72 a § 84 odst. 2 písm. n) zákona o obcích č. 128/2000 Sb. v platném znění, **stanovuje** výše měsíční odměny neuvolněným členům (příloha č. 3 „svolání“ dnešního zasedání):

- Za výkon funkce **místostarosty** jako neuvolněného člena zastupitelstva obce ve výši 7.500,- měsíčně. Odměna bude poskytována ode dne zvolení do funkce místostarosty.
- Za výkon funkce **člena rady městyse** ve výši 1.200,- měsíčně. Odměna bude poskytována ode dne zvolení do funkce člena rady.
- Za výkon funkce **předsedy komise rady** městyse ve výši 1.200,- měsíčně. Odměna bude poskytována ode dne zvolení do funkce předsedy.
- Za výkon funkce **předsedy výboru zastupitelstva** městyse ve výši 1.200,- měsíčně. Odměna bude poskytována ode dne zvolení do funkce předsedy.
- Za výkon funkce **neuvolněného člena zastupitelstva** obce ve výši 370,- měsíčně. Odměna bude poskytována ode dne přijetí tohoto usnesení a v případě náhradníka ode dne prvního zasedání zastupitelstva, jehož se zúčastnil.

Usnesení k bodu 8):

ZM Velký Újezd **schvaluje** jednací řád pro ZM Velký Újezd dle znění přílohy č. 2 „svolání“ dnešního zasedání.

Usnesení k bodu 10):

ZM Velký Újezd

- a) **zřizuje** výbor pro rozvoj městyse,
- b) **zvolilo** předsedou výboru pro rozvoj městyse Ing. Jiřího Roubíka.

Ing. Josef Jelen
starosta městyse Velký Újezd

Ověřovatelé zápisu: Ing. Miluše Šubrtová
Karel Domes



*Krásné prožití vánočních svátků
a šťastný nový rok Vám přeje
městys Velký Újezd*

Žibřid
Kronika Velkého Újezda a okolí

Redakční rada:
předseda redakční rady: Mgr. Ondřej Zatloukal
členové: Mgr. Michaela Janotová, Ing. Svatopluk Klein, Josef Richter

Grafická úprava a tisk: SPRINT

**Žibřid. Kronika Velkého Újezda a okolí. Nezávislý čtvrtletník.
Velký Újezd 4/22. 12. 2014, ročník XXIV. Reg. Číslo MKE12513.**

Vydává městys Velký Újezd, IČO 00299677